

Shrnutí výroční zprávy za rok 2025

V roce 2025 působil orgán EBA v prostředí, které se vyznačovalo uvolňováním finančních podmínek, přetrvávajícím geopolitickým napětím a zrychlujícím se tempem technologických změn. V této souvislosti zařadil orgán EBA mezi své hlavní priority zjednodušování: zefektivnění pravidel, podávání zpráv, využívání údajů a interních procesů a zároveň posun od převážně normotvorného zaměření k praktičtějšímu dohledu a dozoru, zejména v nových rámcích nařízení o digitální provozní odolnosti finančního sektoru (nařízení DORA) a nařízení o trzích kryptoaktiv (nařízení MiCA).

Banky v EU/EHP si po celý rok udržovaly svou odolnost. Celkovou kvalitu aktiv podpořily silné kapitálové a likviditní pozice, solidní ziskovost a stabilizace trhu práce a trhu nemovitostí. Celounijní zátěžový test v roce 2025 potvrdil, že i v případě velmi nepříznivého scénáře budou banky udržovat ukazatele kapitálové přiměřenosti nad úrovní minimálních požadavků. Orgán EBA zároveň upozornil na přetrvávající slabá místa, mezi něž patří tlaky na trhu s komerčními nemovitostmi, geopolitická rizika a narůstající kybernetické hrozby, které jsou důsledkem rychlé digitalizace finančních služeb a zvýšené závislosti na klíčových externích dodavatelích.

V rámci celounijního úsilí o zjednodušení bylo dosaženo významného pokroku při zjednodušování a posilování jednotného souboru pravidel EU. Na základě své zprávy o účinnosti regulačního rámce a rámce dohledu poskytl orgán EBA klíčové prvky balíčku Basel III, pokročil v práci v oblasti úvěrového, tržního a operačního rizika a upravil lhůty pro zveřejňování informací týkajících se ESG. Proporcionalita byla dále upřesněna, přičemž se zmírnily požadavky na menší, méně složité instituce a v několika oblastech bylo upraveno plánování tak, aby odráželo legislativní vývoj a program zjednodušování. Orgán EBA rovněž nadále podporoval tvůrce politik při přípravě nových právních rámců, včetně revidované směrnice o platebních službách, nařízení o centrálních depozitářích cenných papírů a sekuritizačního balíčku, aby bylo zajištěno, že regulační produkty zůstanou soudržné, účinné a praktické.

V tomto roce došlo k významnému pokroku při modernizaci datové infrastruktury EU. Zprovoznění datového centra v rámci pilíře 3 umožnilo centralizovat zveřejňování informací o obezřetnostním dohledu pro stovky bank a zvýšilo transparentnost pro orgány dohledu, trhy i veřejnost. Evropský portál pro přístup k údajům (EDAP) mezitím rozšířil nabídku sdílených datových souborů a analytických nástrojů, čímž posílil širší strategii orgánu EBA v oblasti dat. Orgán rovněž pokročil v analýze ESG tím, že zveřejnil svůj první přehled ukazatelů rizik ESG a pokročil směrem k vypracování pravidelného klimatického zátěžového testu, který zajistí, aby rizika související s klimatem a životním prostředím byla začleněna do očekávání v oblasti dohledu.

V souladu s nařízeními DORA a MiCA se orgán EBA plně ujal své nové role v oblasti dohledu. V návaznosti na včasné splnění všech technických norem v rámci nařízení DORA a nařízení MiCA zřídily orgán EBA a ostatní evropské orgány dohledu řídicí struktury, metodiky, IT systémy a rámce společného přezkumu pro digitální provozní odolnost a dohled nad kryptoaktivy. Na základě nařízení DORA bylo určeno devatenáct kritických poskytovatelů služeb IKT z řad třetích stran, což vedlo k zahájení činností nepřetržitého dohledu a posílilo schopnost EU monitorovat a zmírňovat systémová rizika v oblasti IKT. Na základě nařízení MiCA orgán EBA dokončil postupy dohledu nad vydavateli významných tokenů vázaných na aktiva a elektronických peněžních tokenů, posílil

kapacitu dohledu a připravil vnitrostátní orgány na harmonizovanější přístup k dohledu v závislosti na vývoji trhů kryptoaktiv.

Orgán EBA rovněž posílil ochranu spotřebitelů a podpořil přechod EU k novému Orgánu pro boj proti praní peněz (AMLA). Provedl nařízení o okamžitých platbách, zveřejnil zprávu o spotřebitelských trendech a zahájil koordinované osvětové kampaně zaměřené na podvody v oblasti kryptoměn a digitálních financí, čímž dal najevo své rostoucí odhodlání v oblasti vzdělávání spotřebitelů a dohledu nad jejich chováním.

V neposlední řadě orgán EBA prohloubil sblížení dohledu mezi členskými státy prostřednictvím vzájemných hodnocení, stanovením priorit dohledu, srovnávacími analýzami, školeními v oblasti dohledu a posílenou spoluprací s partnery v rámci EU i na mezinárodní úrovni. Tyto snahy přispěly k dosažení jednotných výsledků v oblasti dohledu a posílily postavení EU v rámci globálních diskusí o finanční regulaci.